

Către: **Înalta Curte de Casație și Justiție**

Dosar nr. 580/45/2017

- Contestație în anulare art. 426 C. proc. pen –

DOMNULE PREȘEDINTE,

Subsemnatul **A A**, identificat cu CNP (...), reprezentat prin avocat Boacnă Cătălin, cu domiciliu procesual ales la sediul Cabinetului de avocat Boacnă Cătălin din Mun. Iași, str. Cucu nr. 22, bl. 309, sc. A, parter, jud. Iași, în temeiul art. 426 lit. b) Cod proc. pen., formulez prezenta:

CONTESTAȚIE ÎN ANULARE

**împotriva Deciziei nr. 309/A pronunțată la data de 15.12.2021
de către Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală, în dosarul nr. 580/45/2017**

Prin care solicităm instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să dispună:

- 1. Admiterea contestației în anulare și desființarea Deciziei nr. 309/A din 15.12.2021, în temeiul art. 426 lit. b) Cod proc. pen.;**
- 2. Rejudecarea apelului și dispunerea încetării procesului penal în temeiul art. 16 alin. (2) lit. f) Cod proc. pen., întrucât a intervenit prescripția răspunderii penale a inculpatului AA A;**
- 3. În temeiul art. 430 Cod procedură penală solicităm instanței să dispună suspendarea executării Deciziei nr. 309/A din 15.12.2021 până la soluționarea contestației în anulare, și pe cale de consecință să dispună, de îndată, punerea în libertate a inculpatului A A.**

În judecarea prezentei contestații în anulare vă rugăm să aveți în vedere următoarele considerente:

I. Admisibilitatea în principiu a contestației în anulare

Contestația în anulare formulată îndeplinește condițiile privind admisibilitatea în principiu, în conformitate cu art. 431 Cod proc. pen.:

- Motivul pe care se sprijină contestația în anulare este unul dintre cele prevăzute la art. 426. În speță, contestația în anulare formulată de inculpat este întemeiată pe cazul prevăzut la **art. 426 lit. b) Cod proc. pen.**, deoarece inculpatul a fost condamnat, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal – a intervenit prescripția răspunderii penale a inculpatului, astfel cum vom arăta la pct. III din contestație.

- Contestația este introdusă în termenul prevăzut de lege. Având în vedere motivul contestației în anulare – art. 426 lit. b), potrivit art. 428 alin. (2) Cod proc. pen., contestația în anulare pentru acest motiv **poate fi introdusă oricând**.

- În sprijinul contestației invocăm dovezi care sunt la dosarul cauzei.

II. Suspendarea executării

Având în vedere că prezenta contestație îndeplinește condițiile de admisibilitate în principiu, în temeiul art. 430 Cod procedură penală solicităm instanței să dispună suspendarea executării deciziei atacate până la soluționarea contestației în anulare.

Considerăm că suspendarea executării se impune a fi dispusă și prin raportare la motivul de contestație invocat, întrucât inculpatul a fost condamnat pe nedrept, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal – a intervenit prescripția răspunderii penale, astfel cum vom dezvolta în continuare.

III. Prescripția răspunderii penale a inculpatului A A – caz de încetare a procesului penal

Pe fondul cauzei, prin Sentința penală nr. 5/2020 din 02.03.2020 Curtea de Apel Iași a dispus condamnarea inculpatului la pedeapsa principală rezultantă de 5 ani închisoare și 4 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin.1 lit.a, b C.pen., pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu având drept consecință

obținerea pentru altul a unui avantaj patrimonial - art. 48 alin. (1) C.pen. rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000 în ref. la art. 297 alin. (1) C.pen., precum și a infracțiunii de spălare a banilor – prev. de art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002 cu aplicarea art. 35 alin. (1) C.pen.

În ceea ce privește faptele săvârșite de inculpat, Curtea de Apel Iași a reținut următoarele:

(.....)

Situația de fapt, precum și încadrările juridice ale infracțiunilor săvârșite de inculpatul A A au fost reținute și de către ICCJ în judecarea apelului (pag. 95-99 din Decizia nr. 309/A/15.12.2021).

Prin Decizia nr. 309/A din 15.12.2021, ÎCCJ a admis apelul formulat de inculpatul A A și a dispus reducerea duratei pedepsei principale aplicate inculpatului de Curtea de Apel Iași pentru infracțiunea de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu având drept consecință obținerea pentru altul a unui avantaj patrimonial, de la 4 ani închisoare la 3 ani închisoare, precum și reducerea duratei pedepsei complementare de la 4 ani la 3 ani. În final, în urma contopirii pedepselor stabilite prin decizia sa cu pedepsele stabilite de instanța de fond și a aplicat inculpatului pedeapsa principală rezultantă de 4 ani închisoare și 3 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 alin.1 lit.a, b C.pen.

Apreciem că răspunderea penală a inculpatului este înlăturată prin împlinirea termenelor generale de prescripție a răspunderii penale, prevăzute de art. 154 alin. (1) Cod pen., pentru următoarele motive:

În ceea ce privește **infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu**, raportat la pedeapsa prevăzută de lege (de la 2 ani și 8 luni la 9 ani și 4 luni închisoare)¹, rezultă că termenul de prescripție a răspunderii penale este de 8 ani – conform art. 154 alin. (1) lit. c) Cod penal. Având în vedere că infracțiunea a fost săvârșită la data de 05.05.2010, în conformitate cu art. 154 alin. (2) teza I Cod pen., **termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit pe data de 05.05.2018.**

Cu privire la **infracțiunea de spălarea a banilor** prev. de art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002, raportat la pedeapsa prevăzută de lege (de la 3 ani la 10 ani închisoare)², rezultă că termenul de prescripție a răspunderii penale este de 8 ani – conform art. 154 alin. (1) lit. c) Cod penal. Având în vedere că infracțiunea a fost săvârșită în formă continuată, iar ultima

¹ Conform art. 297 Cod penal și art. 13² din Legea nr. 78/2000;

² Conform art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002.

acțiune a fost săvârșită pe data de 04.06.2010, în conformitate cu art. 154 alin. (2) teza II Cod pen., **termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit pe data de 04.06.2018.**

În ceea ce privește **întreruperea cursului prescripției răspunderii penale**, prin **Decizia nr. 297/2018** Curtea Constituțională a declarat neconstituțională sintagma "*oricărui act de procedură în cauză*" cuprinsă în art. 155 alin. (1) Cod penal.

Ca urmare a acestei decizii, având în vedere că legiuitorul nu a intervenit pentru a pune a pune în acord art. 155 alin. (1) Cod penal cu dispozițiile constituționale, în practică au existat diferite interpretări ale Deciziei CCR nr. 297/2018, fapt ce a generat aplicarea neunitară a textului de lege „*cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea*”.

Pe de o parte, unele instanțe au interpretat că urmare a Deciziei nr. 297/2018 întregul art. 155 din Codul penal a fost practic golit de conținut, și astfel nu mai există niciun caz de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale, instituția prescripției speciale devenind inaplicabilă.³

Astfel, prin **Decizia penală nr. 1348/A/2018, din 19 noiembrie 2018 Curtea de Apel Cluj** a dispus încetarea procesului penal față de inculpații din acea cauză, conform art.16 lit. f) Cod proc.pen., întrucât a constatat că a intervenit prescripția răspunderii penale prevăzută de art.154 alin. (1) lit. b) Cod penal. Curtea a apreciat că la momentul soluționării apelului legea penală nu prevedea acte întrerupătoare ale cursului prescripției răspunderii penale. Vom reda în continuare câteva considerente ale Deciziei penale nr. 1348/A/2018, întrucât apreciem că raționamentul curții se aplică în mod corespunzător în prezenta speță:

Fără a exista o practică în această materie având în vedere caracterul de noutate, care să fie adusă la cunoștința Curții de Apel C___, apreciem că în cauza pendinte a intervenit prescripția răspunderii penale prin raportare la data comiterii faptelor imputate inculpatului R___ G___ – iunie și octombrie 2008 și respectiv septembrie-octombrie 2008 inculpatul C___ F___ C___ . (...)

Vom avea în vedere Decizia Curții Constituționale a României nr. 297/2018 prin care s-a constatat că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză” din cuprinsul art. 155 alin. 1 CP este neconstituțională.

³Decizia penală nr. 1348/A/2018, din data de 19 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cluj, Deciziile penale nr. 1208/2018 și 1209/2018, din data de 31 octombrie 2018 ale Curții de Apel Timișoara.

Și din opinia noastră, această decizie a Curții Constituționale a României nu este interpretativă, ci una prin care se declară neconstituționalitatea unei părți din cuprinsul art. 155 alin. 1 CP astfel încât sintagma îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză” este suspendată de drept, iar în ipoteza în care legiuitorul nu înțelege să intervină în 45 de zile de la publicarea deciziei, își încetează efectele.

Acest termen de 45 de zile a expirat în august 2018, anterior pronunțării prezentei astfel că s-a apreciat că, la acest moment, datorită inactivității Parlamentului și/sau Guvernului dispozițiile art. 155 alin. 1 CP au următorul conținut: „Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe”.

Chiar dacă în finalul Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018 se arată „Curtea constată că soluția legislativă anterioară, prev la art. 123 alin. 1 VCP, îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat” apreciem că nu revine judecătorului sarcina de a completa dispozițiile art. 155 alin. 1 NCP, ci legiuitorului. (...)

În acest context, este evident că nu putem adăuga la textul art. 155 alin. 1 CP și că, la acest moment, nu sunt prevăzute acte întrerupătoare ale cursului prescripției răspunderii penale, afară de cel prevăzut în alin. 5 al aceluiași articol respectiv „ admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal”.

ȘI în opinia noastră pasul următor este de a constata că în prezent sunt operabile doar termenele generale de prescripție a răspunderii penale prevăzute de NCP. (...)

Concluzionând, în opinia noastră, Decizia nr. 294/2018 a Curții Constituționale a României a lipsit de orice efect juridic cauza de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale constând în efectuarea oricărui act de procedură, este aplicabilă în cauza pendinte fiind vorba, în realitate, de o lege penală mai favorabilă în sensul prevederilor art. 5 CP.

În acest context, vom constata că, raportat la momentul comiterii faptelor imputate inculpaților apelanți iunie și octombrie 2008, la limitele de pedeapsă prevăzute de Legea nr. 241/2005 și la termenele generale de prescripție, prevăzute de art. 154 alin. 1 lit. c NCP – 8 ani- este incidentă prescripția răspunderii penale fiind aplicabile prevederile art. 396 alin. 6

raportat la ar.t 16 lit. a CPP pentru faptele imputate inculpaților R _____ G _____ și
C _____ F _____ C _____.

În mod similar, prin **Deciziile penale nr. 1208/2018 și nr. 1209/2018 din 31 octombrie 2018, Curtea de Apel Timișoara** a reținut că la data soluționării cauzei nu existau reglementate cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, deoarece, prin Decizia nr. 297/2018, instanța de contencios constituțional a declarat neconstituționalitatea dispoziției din art. 155 alin. 1 C. pen., în care se regăsea sediul materiei cauzelor de întrerupere a termenului de prescripție. În aceste două cauze, **Curtea de Apel Timișoara a invocat din oficiu excepția prescripției răspunderii penale și a dispus încetarea procesului penal întrucât s-a împlinit termenul general de prescripție**. Redăm mai jos argumentele Curții de apel Timișoara:

C _____ Constituțională a admis astfel finele de neconstituționalitate și, pe cale de consecință, a constatat că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză“, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. 1 din Codul penal, este neconstituțională.

Conform dispozițiilor art. 147 alin. 4 din Constituție: „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”.

Potrivit prevederile art. 147 alin. 1 din Constituția României, conform cărora „Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept”, rezultă că Decizia nr. 297/26 aprilie 2018 produce efecte ex nunc, mai exact începând cu data de 25 iunie 2018, data publicării deciziei în Monitorul Oficial.

Astfel, în prezent nu există reglementate cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, deoarece, prin Decizia nr. 297/2018, instanța de contencios constituțional a declarat neconstituționalitatea dispoziției din art. 155 alin. 1 C. pen., în care se regăsea sediul materiei cauzelor de întrerupere a termenului de prescripție.

Decizia CCR nr. 297/2018 nu este una interpretativă, ci este o decizie simplă prin care se declară neconstituționalitatea prevederilor art. 155 alin. 1 C. pen.

Atât legal, cât și constituțional, este exclusă posibilitatea ca Decizia nr. 297/2018 să fie considerată interpretativă și să se aprecieze că aceasta stabilește că „prin îndeplinirea unui act de procedură, care se comunică suspectului sau inculpatului, cursul prescripției se întrerupe”. Împrejurarea că motivarea Deciziei nr. 297/2018 cuprinde referiri la soluții din vechea reglementare, respectiv din Cod penal anterior, nu poate în niciun caz să fie primită, în special, pentru simplul fapt că dispozitivul acesteia este foarte clar, dar și pentru faptul că, dacă ar fi dorit să procedeze într-o asemenea manieră, C_____ Constituțională ar fi precizat acest lucru în dispozitiv, iar apoi, în considerente, ar fi explicat care este interpretarea conformă cu Legea fundamentală.

Mai mult, C_____ Constituțională nici nu putea face o interpretare prin care să reactiveze vechea reglementare, deoarece într-un atare caz s-ar fi substituit legiuitorul ui. Or, potrivit art. 61 alin. 1 din Constituție, Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării.

Având în vedere aceste premise, întreruperea cursului prescripției răspunderii penale nu mai poate avea loc în nicio situație, singurul care poate schimba ac eastă situație este legiuitorul.

Practic, în prezent sunt aplicabile doar termenul generale de prescripție a răspunderii penale, a căror întrerupere nu mai este posibilă potrivit art. 155 alin. 1 C. pen, în raport de împrejurarea că legiuitorul a rămas în pasivitate, contrar dispozițiilor art. 147 din Constituție

În consecință având în vedere că în prezenta cauză terme ele generale de prescripție prev. de art. 154 alin. 1 lit. d C.pen, s-au împlinit la 09. 10.2017, respectiv 29.10.2017, instanța de a___ va constata încetat procesul penal, pornit împotriva inculpatului.

Pe de altă parte, alte instanțe au considerat că termenul de prescripție a răspunderii penale se întrerupe dacă actul de procedură a fost comunicat suspectului sau inculpatului, aplicând soluția legislativă prevăzută de Codul penal anterior, întemeindu-se pe aspectele stabilite în praragraful 34 al Deciziei CCR nr. 297/2018⁴.

⁴ „Având în vedere considerentele mai sus arătate, Curtea constată că soluția legislativă anterioară, prevăzută la art. 123 alin.1 din Codul penal din 1969, îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat.”

Pentru a se găsi o soluție unitară, au existat două sesizări transmise către Înalta Curte de Casație și Justiție prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a unor chestiuni ce țin de interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, ca urmare a Deciziei CCR nr. 297/2018. Prin **Decizia nr. 381/2019 din 21.03.2019 ICCJ - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a respins ca inadmisibile sesizările formulate.** De asemenea, prin Decizia nr. 25/2019 din 11.11.2019, ICCJ - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a constatat că practica judiciară referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.155 alin.(1) din Codul penal privind întreruperea cursului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, ulterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018, *este neunitară. ICCJ a respins ca inadmisibil recursul în interesul legii format de către procurorul general al Parchetului de pe lângă ICCJ, întrucât a constatat că nu este întrunită condiția de admisibilitate impusă de art. 471 alin.(1) din Codul de procedură penală, întrucât cererea de recurs nu vizează interpretarea legii, respectiv a dispozițiilor art.155 alin.(1) din Codul penal, ci stabilirea efectelor Deciziei Curții Constituționale nr.297 din 26 aprilie 2018 asupra acestui text de lege.*

Într-un final, efectele Deciziei CCR nr. 297/2018 asupra dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal au fost lămurite destul de clar de către Curtea Constituțională prin Decizia nr. 358/2022 din 26.05.2022 prin care au fost declarate neconstituționale prevederile art. 155 alin. (1) Cod penal „Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză”. Curtea Constituțională a clarificat netura Deciziei nr. 297/2018, întrucât aceasta reprezenta o premisă necesară în analiza constituționalității art. 155 alin. (1) Cod pen.

În motivarea Deciziei nr. 358/2022 Curtea a reținut următoarele:

„73. În consecință, Curtea constată că, în condițiile stabilirii naturii juridice a Deciziei nr.297 din 26 aprilie 2018 ca decizie simplă/extremă, în absența intervenției active a legiuitorului, obligatorie potrivit art.147 din Constituție, pe perioada cuprinsă între data publicării respectivei decizii și până la intrarea în vigoare a unui act normativ care să clarifice norma, prin reglementarea expresă a cazurilor apte să întrerupă cursul termenului prescripției răspunderii penale, fondul activ al legislației nu conține vreun caz care să permită întreruperea cursului prescripției răspunderii penale.

74. Curtea constată că o astfel de consecință este rezultatul nerespectării de către legiuitor a obligațiilor ce îi revin potrivit Legii fundamentale și a pasivității sale, chiar și în ciuda faptului că deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție semnalau încă din anul 2019 practica neunitară rezultată din lipsa intervenției legislative. De asemenea, Curtea subliniază că rațiunea care a stat la baza pronunțării Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018 nu a fost înlăturarea termenelor de prescripție a răspunderii penale sau înlăturarea instituției întreruperii cursului acestor termene, ci alinierea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal la exigențele constituționale. **Astfel, Curtea observă că termenele de prescripție generală reglementate de dispozițiile art. 154 din Codul penal nu sunt afectate de deciziile Curții Constituționale.**

75. În acest context, Curtea constată că situația creată prin pasivitatea legiuitorului, consecutivă publicării deciziei de admitere amintite, **reprezintă o încălcare a prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală, care consacră caracterul de stat de drept al statului român, precum și supremația Constituției. (...)**

76. Așadar, Curtea constată că, în cazul de față, legiuitorul a nesocotit prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, ignorând efectele obligatorii ale Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018 cu consecința creării unui viciu de neconstituționalitate mai grav generat de aplicarea neunitară a textului de lege „cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea“, care, în mod evident, nu prevede niciun caz de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale. Pentru restabilirea stării de constituționalitate este necesar ca legiuitorul să clarifice și să detalieze prevederile referitoare la încetarea cursului prescripției răspunderii penale, în spiritul celor precizate în considerentele deciziei anterior menționate.”

Cu alte cuvinte, prin Decizia nr. 358/2022 Curtea Constituțională a stabilit, cu putere de lege, că în perioada cuprinsă între data publicării în Monitorul Oficial al României a Deciziei CCR nr. 297/2018, respectiv 25.06.2018, și data intrării în vigoare a unui act normativ care să clarifice dispozițiile art. 155 alin. (1) Cod penal, nu există cadru legal pentru întreruperea prescripției, întrucât textul de lege rămas în vigoare – „cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea” – este un text incomplet și, prin urmare, inaplicabil. **Astfel, în această perioadă sunt inaplicabile și dispozițiile art. 155 alin. (4) privind prescripția specială, iar prescripția răspunderii penale trebuie analizată prin raportare la termenele generale de prescripție prevăzute de art. 154 alin. (1) Cod penal.**

Mai mult, prin Decizia nr. 359/2022 Curtea Constituțională a constatat ca fiind greșită interpretarea regăsită în practică, conform căreia ulterior publicării Deciziei CCR nr. 297/2018 cursul prescripției se întrerupea dacă actul de procedură îndeplinit în cauză se comunica suspectului sau inculpatului, considerându-se că Decizia nr. 297/2018 are un caracter interpretativ. Din argumentele Curții Constituționale rezultă că soluția care ar fi trebuit abordată în practică este aceea că de la data publicării Deciziei nr. 297/2018 și până la intervenția Parlamentului (organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării) dispozițiile art. 155 alin. (1) Cod penal au fost inaplicabile, nefiind reglementat vreun caz de întrerupere a prescripției.

*„68. În continuare, Curtea constată că, în paragraful 34 al Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018 a evidențiat faptul că soluția legislativă din Codul penal din 1969 îndeplinea exigențele de claritate și previzibilitate, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat. **Curtea observă însă că indicarea soluției legislative din actul normativ anterior a avut rol orientativ și, în niciun caz nu i se poate atribui o natură absolută, în sensul obligării adoptării de către legiutor a unei norme identice cu cea conținută de Codul penal din 1969.** Astfel, Curtea subliniază că, deși a sancționat soluția legislativă prevăzută de art. 155 alin. (1) din Codul penal deoarece aceasta prevedea că se poate întrerupe cursul prescripției prin efectuarea de acte procedurale care nu sunt cunoscute suspectului sau inculpatului, prin comunicare sau prin prezența acestuia la efectuarea lor, **Curtea nu a impus ca toate actele care se comunică suspectului sau inculpatului sau toate actele care presupun participarea suspectului sau inculpatului să fie privite ca acte care sunt apte să întrerupă cursul prescripției răspunderii penale, stabilirea acestora intrând în competența legiutorului, cu condiția esențială ca acestea să îndeplinească exigențele menționate de către instanța de contencios constituțional. (...)***

70. Tocmai având în vedere sfera de competență a legiutorului, Curtea constată că, în paragraful 34 al Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018, a evidențiat reperatele comportamentului constituțional pe care legiutorul, iar nu organele judiciare, avea obligația să și-l însușească, acesta, în temeiul art. 147 din Constituție, fiind obligat să intervină legislativ și să stabilească clar și previzibil cazurile de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale. De altfel, prin aceeași decizie, Curtea a indicat ca punct de reper inclusiv jurisprudența Curții Federale

de Justiție (Bundesgerichtshof - BGH), care a afirmat în jurisprudența sa că dispozițiile de drept penal care reglementează întreruperea termenului de prescripție se interpretează ca excepții atent definite și, prin urmare, nu se pretează la interpretări extinse; **așadar, instanțele obișnuite nu pot, pe propria răspundere, să dezvolte legea prin analogie** (conform Deciziilor Curții Federale de Justiție în materie penală, *Entscheidungen des Bundesgerichtshofs in Strafsachen - BGHSt 28, 381 <382>*; BGH, Ordonanța din 29.09.2004 - 1 StR 565/03 -; Ordonanța din 16.06.2008 - 3 StR 545/07 -; Ordonanța din 10.08.2017 - 2 StR 227/17 -). (...)

72. Așa fiind, Curtea constată că ansamblul normativ în vigoare nu oferă toate elementele legislative necesare aplicării previzibile a normei sancționate prin Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018. Astfel, deși Curtea Constituțională a făcut trimitere la vechea reglementare, evidențiind reperele unui comportament constituțional pe care legiuitorul avea obligația să și-l însușească, aplicând cele statuate de Curte, **acest fapt nu poate fi interpretat ca o permisiune acordată de către instanța de contencios constituțional organelor judiciare de a stabili ele însele cazurile de întrerupere a prescripției răspunderii penale.**”

De amintit este și faptul că prin OUG nr. 71/2022, din 30.05.2022, a fost modificat art. 155 alin. (1) Cod penal după cum urmează: „Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului.” Astfel, adaptând considerentele Deciziei CCR nr. 358/2022 rezultă că în perioada cuprinsă între data publicării Deciziei CCR nr. 297/2018, respectiv 25.06.2018, și până la OUG nr. 71/2022 (în măsura în care se va constata constituționalitatea acesteia), cauzele în care s-a împlinit termenul general al prescripției răspunderii penale vor beneficia de Decizia nr. 297/2018, în interpretarea dată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 358/2022, pentru ca în mod evident, din 2018 și până în 2022 nu a existat cadru legal pentru întreruperea prescripției. Orice opinie contrară acestui raționament ar lipsi de sens adoptarea OUG nr. 71/2022. Adoptarea acestui act normativ, înainte de publicarea Deciziei nr. 358/2022 dovedește tocmai faptul că Decizia 297/2018 nu a fost pusă în aplicare timp de aproape patru ani, iar intervenția legiuitorului era absolut necesară încă de la momentul 2018. Prin emiterea OUG 71/2022 se recunoaște în mod direct că în toată această perioadă instanțele care au interpretat Decizia nr. 297/2018 în sensul că este pe deplin funcțională instituția prescripției speciale au greșit.

În concluzie, apreciem că **instanța de apel a pronunțat o soluție de condamnare a inculpatului A A în condițiile în care exista un caz de încetare a procesului penal, respectiv prescripția faptei.** După cum am arătat mai sus, în privința infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit pe data de 05.05.2018, iar pentru infracțiunea de spălare a banilor, termenul de prescripție s-a împlinit pe data de 04.06.2018.

Decizia nr. 309/A din 21.12.2021 este nelegală, întrucât soluția de condamnare a fost dispusă de către instanța de apel luând în considerare un caracter interpretativ al Deciziei nr. 297/2018. Deși prescripția răspunderii penale a inculpatului nu a fost analizată în mod expres în cuprinsul deciziei atacate, cel mai probabil, instanța de apel a considerat că în speță operează așa-numita „prescripție specială”, aceasta nefiind împlinită încă la data pronunțării condamnării definitive.

În realitate, astfel cum am arătat mai sus, potrivit Deciziei nr. 358/2022, obligatorie atât în ceea ce privește dispozitivul, cât și în ceea ce privește considerentele, Decizia nr. 297/2018 a fost una simplă, lipsind efectiv textul art. 155 alin. (1) Cod pen. de reglementarea cazurilor de întrerupere a cursului prescripției. Prin urmare, având în vedere la natura simplă/extremă a Deciziei nr. 297/2018, contestația în anulare este singurul remediu pentru persoanele condamnate definitiv în perioada cuprinsă între publicarea Deciziei CCR nr. 297/2018 și până la data OUG nr. 71/2022. Astfel, în prezenta contestație în anulare instanța va realiza o primă analiză a cauzei de încetare a procesului penal.

În literatura de specialitate, un argument suplimentar în sensul **temeiniciei** căii extraordinare de atac a contestației în anulare, în astfel de situații, este este unul care privește **echitatea**.

Astfel, la data pronunțării deciziei de condamnare definitive (15.12.2021) instanța de apel ar fi trebuit să constate că a intervenit prescripția răspunderii penale a inculpatului, prin împlinirea prescripției generale. Având în vedere intervalul mare de timp care a trecut de la data comiterii faptelor și până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, **aproximativ 13 ani (astfel cum a stabilit și ICCJ prin Decizia nr. 309/A din 15.12.2021 pronunțată în apel, la pagina 104-105)**, rezultă că la data condamnării definitive era împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale a inculpatului A A, pentru ambele infracțiuni, întrucât la data soluționării apelului de către ICCJ întreruperea termenelor de precipție conform art. 155 alin. (1) Cod pen. nu mai era posibilă, astfel că nici dispozițiile art. 155 alin. (4) privind prescripția specială nu puteau fi aplicate.

În aceste condiții, considerăm că se impune admiterea contestației în anulare, rejudecarea cauzei și dispunerea unei soluții de încetare a procesului penal, în temeiul **art. 16 alin. (1) lit. f) Cod penal**, întrucât a intervenit prescripția răspunderii penale a inculpatului A A.

Data,
10.06.2022

Pentru inculpat,
Av. Boacna Cătălin

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO